

Wie was toch...

Friedrich Braune

De Eerste Wereldoorlog is nog maar enkele weken oud, als de Britten en Duitsers bij Helgoland hun eerste grote zeegevecht leveren. Voor de Duitsers loopt het uit op een catastrofe. Ze verliezen zes schepen; er sneuvelen 712 matrozen, 381 worden krijgsgevangen gemaakt. *Oberleutnant zur See* Friedrich Braune (1889, Fehrbellin – 1971, Flensburg) wordt opgepikt door een Britse onderzeeboot. De volgende drieënhalf jaar brengt hij door in krijgsgevangenschap in Engeland.

Door Nederlandse bemiddeling komt een uitwisseling van krijgsgevangenen tot stand tussen Engeland en Duitsland. Duizenden Britse en Duitse krijgsgevangenen worden tijdelijk in ons land geïnterneerd. Friedrich Braune is een van hen.

Op 17 mei 1918 komt hij per trein uit Rotterdam in Zutphen aan. In zijn gezelschap bevinden zich ruim honderd Duitse officieren en onderofficieren. Twee weken later arriveert er nog een trein met honderd Duitse onderofficieren. Voor de rest van de oorlog zullen ze in Zutphen worden geïnterneerd. De ontvangst aan het station is allerhartelijkst. Een damescomité trakteert op bouillon, amandelbroodjes en sigaren. De onderofficieren zullen in pensions en bij gastgezinnen wonen. Friedrich Braune logeert met zijn kleine staf van officieren in hotel *De Hollandse Tuin* op de Groenmarkt.

Braune fungeert als *Platzkommandant* en *Kompanieführer*. Hij onderhoudt de contacten met de gemeentelijke instanties, vooral met de distributiedienst. Hij heeft een eigen kantoor op de hoek van Schupstoel en Beukerstraat. Op een bord aan de gevel staat *Deutsches Geschäftszimmer*. Zijn mannen verwerken in Zutphen hun oorlogservaringen. Ze spor-

ten, musiceren en studeren. De feestavond die ze in de Buitensociëteit geven voor de Zutphense bevolking is een daverend succes. Op 11 november is de oorlog plotseling voorbij. De geïnterneerden keren terug in *die Heimat*. *Oberleutnant zur See* Braune bedankt in een grote advertentie de Zutphense bevolking voor de gastvrije opname in hun midden.

Terug in Duitsland blijft Braune marineofficier. Hij brengt het tot *Konteradmiral* (schoutbij-nacht). Of hij na 1918 ooit nog terug is geweest in Zutphen, weten we niet.

(Rob Kammelar / Jan Klompenhouwer)

Literatuur

- Rob Kammelar & Jan Klompenhouwer, 'Ein dreifach donnerndes Hurra...!! Duitse officieren en onderofficieren in Zutphen tijdens de Eerste Wereldoorlog', in H. de Beukelaer & T. Sodman, *1914-1918. Als Krieg und Frieden nebeneinander wohnten / Toen oorlog en vrede burenen waren*, Aalten 2014.